

ne more biti prizadet. Da je on sam izbiral, kaj prevesti, verjetno ne bi bil šel mimo takih elementarnih pesniških izlivov, kakor je n. pr. naslednji (Koneski, stran 189):

Ni prela gora ni tkala,
sa zima bolna ležala,
kako mi dojde Gjurjovden,
sama se gora oblekla
sè vo zelena dolama,
sè vo zeleno kadife.

Toda o stvari bi bilo vredno spregovoriti drugje in obširneje. Le z javnim razpravljanjem o vprašanih naše folklore bomo namreč razčistili to in ono, kar nam je danes nejasno.

Milko Matičetov

MILENKO S. FILIPOVIĆ: GALIPOLJSKI SRBI. Beograd 1946, str. 124 (cir.)

Iz moravske Srbije so se verjetno v 17. stol. preselili na Galipoljski polotok Srbi, ki so se v vasi Karadža pogrčili, v Bajramiču pa so se ohranili. Po balkanskih vojnah so se pričeli vračati v domovino in so se po prvi svetovni vojni docela preselili v makedonsko mesto Pehčevo. Avtor je preiskal njih poreklo in preteklost, označil njih narečje, ki je resavsko-moravsko, ter po njih pripovedovanju opisal gospodarstvo, hišo, nošo, družbeno življenje, običaje, verovanja Galipoljcev v prehodni domovini; zapisal je nekaj pesmi in pripovedk, označil pesmi in ples. Delo, ki je tudi skromno ilustrirano, je izredno zaslužno in važno za srbsko etnografijo. Nam pa je pereč opomin, da bi s podobnimi prikazi morali rešiti podatke o Slovencih v Benečiji, Porabju, na Koroškem, ki so najbolj izpostavljeni hitri spremembi svojega življenja.

Vilko Novak

MUZEJI ŠT. 1 — 1948, BEOGRAD

Tako je naslov novemu beograjskemu časopisu za muzeološko-konzervatorska vprašanja, ki ga ureja poseben uredniški odbor in ki je lani (1948) izšla njegova prva številka. Članke, ki jih prinašajo »Muzeji« na 151 straneh, moremo glede na njih vsebino porazdeliti v več skupin. V prvo skupino spadajo članki, ki več ali manj z načelnega politično-ideološkega vidika posegajo v sodobno problematiko muzejev in galerij v naši državi, v drugo skupino bi uvrstili članke s področja spomeniškega varstva, tretjo skupino bi imenovali etnografsko-folklorno, četrto arheološko, peto umetnostno-zgodovinsko, šesta obravnava delo muzejev itd. Skratka: 1. številka »Muzejev« se nam predstavlja s članki z različnih področij. Nujno se nam vsiljuje vprašanje, ali je pravilno, da je uredniški odbor odmeril časopisu tako širok delokrog, mnogo širši, kot ga napoveduje podnaslov časopisa, in dalje, ali bo časopis kos številnim raznovrstnim nalogam, ki mu jih nalaga ta obsežni delokrog. Praksa bo najbolje pokazala pot novemu časopisu. In na tej poti, ki naj bi šla zgolj v smeri reševanja muzeološko-konzervatorskih vprašanj v današnjem času in ki naj bi torej bila v soglasju s podnaslovom časopisa, želimo »Muzejem« čim več uspeha!

Uredništvo našega časopisa veže dolžnost, da poroča predvsem o etnografsko-folklornih razpravah. O le-teh sodimo, da bi njih objava bila primernejša v posebnem časopisu za etnografijo in folkloro. Dr. Bor. Drobňjaković, ravnatelj Etnografskega muzeja v Beogradu, je napisal pregled srbske etnografije od Vuka Karadžića do danes. Na ta pregled še posebej opozarjamo slovenske etnografe in folkloriste, dobro bo služil tudi slušateljem etnografsko-etnološke stolice na naši univerzi pri študiju srbske etnografije in folklore. Naslednja etnografska razprava obravnava »pepeljare«, ki so se pred mnogimi leti bavili s proizvodnjo pepela po gozdovih na Hrvaškem, v Bosni in Srbiji. Avtor te razprave, dr. M. S. Filipović, je odličen poznavalec gradiva s tega področja. Razprava mora tudi nas zanimati, saj navaja avtor med »pepeljari« tudi Slovence. Poslednji članek iz te skupine je pregled proučevanja folklorne v ZSSR, napisal ga je znani sovjetski folkloristik P. Bogatyrev.

Ovitek časopisa »Muzeji« je okusen, ilustrativni del je tudi bolj ali manj uspel. Tega pa nikakor ne moremo reči o knjigi kot tiskarskem delu. V tem pogledu je časopis tako površen in ima takšne napake, da ni prav nič v čast založnici in urednikom, ki so opravljali korekture, najmanj pa seveda tiskarni.

Boris Orel

KAJ JE Z DRUGO KNJIGO »NARODOPISJA SLOVENCEV«

Z »Narodopisjem Slovencev« so imeli njegovi sodelavci predvsem namen, da podajo v njem nekaj pregled raznih panog slovenske etnografije in folklore na podlagi dosedanjih raziskovanj. »Narodopisje Slovencev« naj bi hkrati pokazalo na razne vrzeli v našem dosedanem delu in s tem dalo smernice za nadaljnja etnografsko-folklorna raziskovanja. V času okupacije pa je »Narodopisje Slovencev« porodila med drugim tudi želja, obračunati z raznimi nacističnimi zasužnjevalnimi tendencami, ki so jih v okupacijskih letih razširjali razni nemški lažni etnografi na področju okupirane Štajerske in Gorenjske. Prva knjiga »Narodopisja Slovencev« je izšla nekaj mesecev pred osvoboditvijo, to je jeseni leta 1944, medtem ko je bilo kmalu po osvoboditvi dotiskanih že 8 pol druge knjige. Izšli so tudi separadni odtisi nekaterih razprav iz druge knjige (Breznik, Grafenauer, Kotnik), ti odtisi že dalje časa krožijo v domačem in tujem znanstvenem svetu ter jih znanstveniki že marsikje tudi citirajo. Ti in mnogi drugi tehtni razlogi govorijo za dokončno izdajo celotnega dela. Zato se je novo uredništvo (prof. dr. Ivan Grafenauer s sodelovanjem B. Orela) odločilo, da izda še drugo knjigo Narodopisja Slovencev in s tem zaključi delo. Vsebina II. knjige je sledeča:

Anton Breznik: Ljudski jezik;

Ivan Grafenauer: Narodno pesništvo;

Fran Kotnik: Naši bukovniki, ljudski pesniki in pevci;

Fran Kotnik: Verske ljudske igre;

Fran Kotnik: Iz ljudske medicine;

Boris Orel: Slovenski ljudski običaji (nadaljevanje in konec);

Marta Ložar: Slovenska ljudska noša;

Milko Matičetov: Stvarno, krajevno in imensko kazalo.

Izdajo druge knjige Narodopisja Slovencev z gornjo vsebino je odobrilo Ministrstvo za znanost in kulturo LRS. Knjiga pa vse do danes ni mogla iziti predvsem zato, ker je bila knjigarna J. Zužek, ki je delo založila, medtem likvidirana. Delo naj bi zdaj prevzela v založbo in izdajo Državna založba Slovenije v Ljubljani. Uredništvo upa, da bodo razgovori z Državno založbo glede izdaje II. knjige čimprej uspešno zaključeni.

Toliko v pojasnilo vsem, ki so kot naročniki prejeli I. knjigo, pa tudi drugim, ki se za usodo tega dela zanimajo.

Boris Orel

